

Referat despre literatura evreilor - a patra parte

Ca pirghii de aur ii sunt bratele, cu pietre nestemate impodobite; pieptul lui e ca sculptat in fildes, cu usoare vine albastre de safir.

Stilpi de alabastru ii sunt picioarele, odihnind pe temelii de aur, si el la infatisare este intreg Libanul la fel ca cedrii de maret!"

(V, 11-15)

In ce priveste prozodia Cintarii Cintarilor, ceea ce este caracteristic poeziei ebraice (si celei medio-orientale antice in general) este in primul rand procedeul "paralelismului membrilor", constand in reluarea intr-un vers a continutului din versul precedent (fie repetand ideea cu usoare modificari, fie opunandu-i o idee antagonica, fie sintetizandu-Je spre a se completa reci proc).

Fara indoiala ca si evreii au avut, din timpurile cele mai vechi, povestiri populare literatura orala de imaginatie, fara o finalitate teologals. Dar ase menea povestiri au devenit un gen literar distinct numai dupa intoarcerea din exil. In Egipt, o asemenea literatura, intens cultivata de-a lungul tuturor perioadelor dinastice, exista cum s-a vazut inca din secolul al XIXlea i.e.n.; si desigur ca povestirile egiptene au stimulat daca nu chiar au influentat si creatia respectiva ebraica. Dar, independent de eventuale (sau certe) influente, povestirile ebraice se remarca prin varietatea de teme, de ton si de atmosfera.

Naratiunea realista din povestirea vietii lui Iosif o gasim alaturi de aventura fantastica a lui Ion; fanatismul si setea de razbunare a Esterei si a Iuditei, alaturi de tonalitatea elegiaca a cartii lui Tobit; poezia discreta din paginile cartii despre P.uth, alaturi de umorul usor picant din istoria Suzanei. Caracterul poetic sau realist, spectaculos sau fantastic al subiectelor; complexitatea caracterelor, succesiunea ritmica a incidentelor, inclinatia povestitorului anonim spre notatia psihologica, toate acestea confera povestirilor ebraice o importanta cu totul deosebita in cadrul literaturilor antice.

Poate ca sectorul cel mai original, mai bogat in sensuri sociale evidente si vibrand mai intens de revolta este cel al literaturii profetilor.

Cel dintii dintre profeti ale carui diatribe au fost nu numai rostite ci si scrise a fost Amos (sec. VIII i.e.n.). Dand expresie revoltei lor contra egoismului si abuzurilor de tot felul, a imoralitatii si camatariei, a luxului si actelor de violenta ale celor bogati si puternici, profetii erau constienti de ecoul larg al predicilor lor, fapt care conferea mai mult patos retoricii folosite.